

شاهپور دوم ساسانی

www.ketab.ir

نویسنده:

افشین دهبانی پور

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: دهبانی پور، افشین، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: شاهپور دوم ساسانی / نویسنده افشین دهبانی پور.

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۴۱ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۳۶۷-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۲۳] - ۱۳۰.

موضوع: شاهپور، ساسانی دوم، شاه ایران، - ۳۷۹ م.

• نوع: ایران - تاریخ - ساسانیان، ۲۲۶ - ۶۵۱ م.

موضوع: Iran -- History -- Sassanids, 226-651

رده بندی کنگره: DSR

رده بندی دی.بی: ۹۵۰ ۳۳۱

شماره کتابشناسی: ۵۴۰۱۳

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۳۶۸

نام کتاب: شاهپور دوم ساسانی

نویسنده: افشین دهبانی پور

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

چاپ: ترنگ

صفحه آرایشی: پژوهندگان

سایز: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۳۶۷-۸

قیمت: ۴۸۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

دفتر اهواز: ۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸ - ۳۲۲۰۲۸۰۲

دفتر تهران: ۰۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹ - ۶۶۱۲۰۵۵۴

فهرست

۷	مقدمه
۹	فصل اول: کودکی شاهپور دوم ساسانی
۱۱	شرایط پیش و هم زمان با به دنیا آمدن شاهپور دوم
۱۳	کودکی شاهپور دوم
۱۵	تربیت شاهپور دوم و نقش بزرگان دربار
۱۷	رویدادهای پیش آمده در شاهنشاهی تانوجوانی شاهپور دوم
۱۹	آمادگی برای کارزاری بزرگ
۲۳	فصل دوم: شاهپور دوم و عرب‌ها
۲۵	ایرانیان و عرب‌ها پیش از شاهپور دوم
۳۰	چگونگی و علت تهاجم عرب‌ها به شاهنشاهی در زمان شاهپور دوم
۳۲	چگونگی لشکرکشی شاهپور دوم به اعراب
۳۹	نتایج لشکرکشی شاهپور دوم به عرب‌ها
۴۰	رابطه شاهپور دوم و عرب‌ها پس از جنگ با آن‌ها
۴۵	فصل سوم: ایران و روم پیش از شاهپور دوم ساسانی
۴۷	ایران و روم پیش از شاهپور دوم ساسانی
۵۰	زمینه‌های جنگ شاهپور دوم با رومیان
۵۱	شروع جنگی شاهپور دوم و روم
۵۲	شاهپور دوم و کنستانتین
۵۹	شاهپور دوم و ژولیان (یولیانوس) ۳۶۳-۳۶۱ م
۶۳	وادار کردن روم به صلح با شرایط موردنظر شاهپور دوم در زمان یوویانیوس
۶۵	شاهپور دوم و والنتی نیانوس
۶۷	فصل چهارم: شاهپور دوم و مهاجمان سرزمین‌های شرق شاهنشاهی
۶۹	ساسانیان و قوم‌های شرق شاهنشاهی
۷۰	کوشانیان
۷۲	شاهپور دوم و کوشانیان
۷۳	خیونی‌ها
۷۴	شاهپور دوم و خیون‌ها
۷۷	فصل پنجم: ارمنستان و (ایبری) گرجستان و آلبانی در زمان شاهپور دوم

۷۹	اهمیت ارمنستان
۸۱	ارمنستان در دوران شاهان ساسانی تا شاهپور دوم
۸۱	مسیحی شدن ارمنستان
۸۲	ارمنستان در زمان شاهپور دوم
۸۵	جنگ‌های شاهپور دوم در ارمنستان
۸۸	ایبری (گرجستان)
۸۸	آلبانی
۹۱	فصل ششم: دین در دوره شاهپور دوم
۹۳	دین زرتشتی دوره ساسانی
۹۵	روحانیون زرتشتی دوره شاهپور دوم
۹۶	بهک
۹۶	آذربدی مهر، سندان یا آذرپاد یا آذرباد ماراسپند
۹۹	مهر ورا و مهر خاویز
۹۹	مسیحی شدن روم
۱۰۰	گرایش به مسیحیت در المرو و ایران
۱۰۲	شاهپور دوم و سیاست دینی و مذهبی
۱۰۴	سخت‌گیری و آزار مسیحیان در فدر و شاهنشاهی
۱۰۷	رابطه دربار و روحانیون زرتشتی با مذهب زرتشتی مسیحیان
۱۰۹	فصل هفتم: نگاهی دیگر به شاهپور دوم
۱۱۱	وضعیت اقتصادی و تجاری در دوره شاهپور دوم
۱۱۳	سپاه شاهپور دوم
۱۱۴	ویژگی‌های شاهپور دوم ساسانی
۱۱۶	شهرهای ساخته‌شده توسط شاهپور دوم ساسانی
۱۱۹	سخن آخر
۱۲۱	فهرست منابع و مآخذ
۱۲۳	منابع
۱۲۵	مآخذ
۱۳۰	مقالات
۱۳۱	پیوست
۱۳۵	نامنامه

مقدمه

تاریخ ایران نکست‌ها و پیروزی‌های فراوانی در برابر رقبای خویش در دوره‌های مختلف دیده است. رفعت جغرافیایی ایران که از گذشته تا کنون این سرزمین پراهمیت را در شاهراه اتفاق‌های سیاسی، اجتماعی، مذهبی و ... قرار داد، سبب پدید آمدن این رخدادهای خوشایند و ناخوشایند برای این سرزمین مستقر شده است.

در دوره ساسانیان و در اواخر سده‌های میانی که اشراف و بزرگان مذهبی قدرت زیادی داشتند در سال ۳۰۹م شاهپور دوم ساسانی را در کوه کی به عنوان شاه انتخاب کردند. شاهپور که در ابتدا تحت نفوذ اشراف بودند دیری نپایید که توانست اشراف و بزرگان را با خود همراه نموده و از جنبه‌های مختلف به پیشرفت و پیروزی‌هایی دست پیدا کند.

رقابت و برخوردهای میان ایران و رقبای خود در دوره شاهپور دوم که از یک طرف با شرق و اقوام بیابانگرد و با غرب که شامل رومیان و جنوب، حنزیب غرب عرب‌ها و (لخمیان و غسانیان) می‌شد تا دوره‌های متمادی در تاریخ ایران اثرگذار گردید.